

Koolipimedus

Hiljuti oma vana ja väikest koolimaja külastades olin siiralt segaduses: klassiraud ei paistnudki kitsamad kui lapsepõlves. Vastupidi, euroremondiga sootuks uue ilme saanud koolimajas näis kõik hoopis avaram ja valgem.

Suured ja säravvalges raamis aknad otsekui kallasid klassidesse valgust. Mälupildis määdunud kollakaks tõmbunud plastkuplite asemel suunasid pinkidele tuld moodsad päevavalguslambid. Kontrast oli nii suur, et sundis küsima: kas tõesti õpiti seni selles majas poolpimedas?

Mullu Eesti kooliruumides tehtud valgustuse mõõtmise tulemused kinnitavad, et suures osas koolides pole õppetöös piisavalt lam-bivalgust. Nii istub iga kümnes algklassilaps koolipingis kohas, kus ta ei tohiks üldse hingeda ja kirjutada. Enamikus kontrollitud koolides pole tahvel hästi nähtav. Ühtviisi kehvasti on valgustatud nii arvutiklassid kui ka võimlad.

Lapsed veedavad koolis niisama pika, vahel pikemagi päeva kui nende vanemad tööl. Vanematel on õigus ja võimalus endale nüüdisaegseid ja tervislikke töötingimusi nõuda. Tervislikust töökeskkonnast rääkides peetakse silmas loendamatul hulgal tegureid, muu hulgas nii elementaarseid asju nagu sobiv valgustus, korralik õhuring-



PILLE LIIMAL
Eesti Päevaleht

lus ning keha ja tööülesannete täitmiseks vajalike liigutuste järgi disainitud mööbel.

Töökeskkonna poolest kogu maailmale eeskujuks seatud Rootsis teab iga töandja, et töötaja haigestumine, või – veelgi hullem – kehvade tööolude tõttu vigaseks jäämine läheb talle kalliks

maksma. Ka Eestis on edumeelsemad tööandjad mõistmas tervisliku töökeskkonna tähtsust.

Õpilased, kelle töökeskkond on kool, peavad aga ikka veel pahatihhti leppima poolhämara klassitoa, kasvule sobimatute koolipinkide ja võimatult ärakriibitud tahvliga. Samal ajal kui kontorid võtavad aina moodsamat ilmet ja sisu, istuvad keskkoolipoisid ka minu vanas koolis algklassilastele mõeldud pingis, põlved lõua all konksus. Euroremondi taustal reedavad need oma paarkümmend aastat tagasi Soome õppeasutustes kasutusel olnud pingid Eesti tänase koolikeskkonna iseloomu: hea, et midagi on.

Kui töötaja peaks kehvade töötingimuste tõttu silmanägemise kaotama või kutsehaiguse saama, on tal vähemalt võimalus tööandja kohutusse anda ja hüvitust taotleda. Kellelt võiks aga kahju sisse nõuda õpilane, kes peab halvasti valgustatud klassis õppimise tagajärjel prilikandjaks hakkama või saab koolipingis piinlemisest küüru selga?